

FAVORITTER: Irans utenriksminister Mohammad Javad Zarif og EUs utenrikssjef Federica Mogherini kan vinne prisen for atomavtalen med Iran.

Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB scanpix

GJENGANGER: Også i år er den kongolesiske legen Denis Mukwege med i spekulasjonene om hvem som får Nobels fredspris.

Foto: Berit Roald/NTB scanpix

ssisk fredspris

drer dermed tanken om atomvåpen til avskrekking. Verken atommakten eller de fleste Nato-landene har signert, heller ikke Norge.

– Selv om Nobelkomiteen opptrer uavhengig av norske myndigheter, er det fare for at det vil sitte langt inne å gi fredsprisen til aktører som har fremmet denne epokegjørende FN-traktaten, sier Tuva Grimsgaard.

Flyktninger. Nytilsatt direktør Henrik Urdal ved Institutt for fredsforskning (PRIO) har atomavtalen med Iran på topp. Han mener en slik tildeling er spesielt viktig i en tid der trusselen om bruk av kjernefysiske våpen er blitt mer reell, ved å slå ring om initiativer som bidrar til å begrense utvikling og spredning av atomvåpen.

På andre plass har PRIO-direktøren FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), ved Filippo Grandi. Urdal påpeker at Europa stenger grensene samtidig som rekordmange 65 millioner men-

nesker er på flukt, mens Trump-administrasjonen drastisk kutter USAs flyktningprogram og har innført innreiseforbud for personer fra flere land.

– I denne situasjonen har UNHCR gjentatte ganger vist sin

En Nobel-pris til Iran-avtalen vil kunne bli mislikt av president Donald Trump. Men det er en pris det er verdt å betale.

Kjell Magne Bondevik, leder ved Oslosenteret

kapasitet og integritet ved å stå opp for flyktnings rettigheter og behov, påpeker Henrik Urdal.

Menneskerettigheter. Amnesty International håper fredsprisen går til en forkjemper for menneskerettigheter. I mange land reduseres nå rommet for

ytringsfrihet. Da vil en slik fredspris være en viktig anerkjennelse, sier politisk rådgiver Gerald Folkvord.

Flyktninghjelpen håper på menneskerettighetsaktivisten Nadia Murad for hennes arbeid mot IS sitt folkemord på yazidiene. Murad ble selv tatt til fange av IS som ung student på 19 år.

– Vi er imponert over hennes utrolig modige og unike innsats for å sette yazidiene situasjon og vold mot kvinner i krig på agendaen, sier Monika Olsen, som jobbet for Flyktninghjelpen i Nord-Irak, da yazidiene la på flukt i 2014.

Pave Frans. Spillselskapene har størst tro på De hvite hjelmen, pave Frans og Angela Merkel.

Internasjonalt har omtale av årets fredspris kretset rundt «dårlige» tildelinger, aktualisert av at fredsprisvinner Aung San Suu Kyi har sviktet stort rundt overgrepene som har ført til dramatisk masseflukt for Myanmar muslimske rohingya-minoritet.

KLIPP KULTUR

Av Tor Gabrielsen

Utedo er kultur!

Østlendingen

Hvorfor alt på død og liv skal være kultur, det fatter ikke jeg.

Anders T. Andersen, regissør, forfatter og skuespiller, i NRK radio

Shopping er kultur.

Annonse fra Paleet shoppingssenter i Oslo

Råning er god kultur.

Jørn Egil Flø, forskar, Norsk senter for bygdeforskning, til Sunnmørsposten

Sopp er finkultur.

Smaalenenes Avis

Æresdrap er vestleg høgkultur. Også.

Kristina Leganger Iversen, forfatter, i Klassekampen

Vi ønsker å få samme status som båt- og flyentusiaster og bli en del av kulturbegrepet.

Leif M. Skare, Gammelbilens venner i Stavanger, til avisen Agder

Det er klart at dette ordet kultur begynner å bli belastet.

Åse Kleveland, tidligere kulturminister, Ap, til NRK radio

Kulturen representerer det formale, det tekniske verdensherredømme, mens moralen er det aandelige eller personlige herredømme over naturen.

Professor Ole Hallesby (1879–1961)

Vi har kunstdirektører som tror at kultur er noget man kan kjøpe i Sveits.

Laurie Grundt, billedkunstner, 94, referert i BT

I kommersialismens tid har blandingen av folkelighet og fokus på salgshall igjen gjort «kultur» til et farlig ord som ikke kan stå alene. (...) Verst er det for norske filmer, som Staten ikke engang definerer som kulturuttrykk, men som næring.

Elsa Kvamme, skuespiller, regissør og instruktør, i Klassekampen

Kultur handler om alt, om grunnleggende valg vi gjør som former våre standpunkter.

Liv Blåvarp, kunsthåndverker, til Oppland Arbeiderblad

Vi bør spare litt på ordet «kultur» til vi får et begrep om det, et begrep som tør satse inn i det ukjente.

Erling Kittelsen, forfatter, i Klassekampen

Hvis alt er kultur, er ingenting kultur. Hvilket betyr at vi ikke har en kultur.

Nina Witoszek, professor, i Dagbladet

– Hva med deg selv? Er du egentlig så veldig kultivert?

– Ja, jeg er kultivert. Jeg er glad i mine medmennesker. Det er kultur.

Thorbjørn Berntsen til Kapital